

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Memento mori.

Közeledik az a szomorú és
megrázó nap, amelyen minden
szív eltelik a halandóság
tudatával és kénytelen
foglalkozni a földöntúli jövő
nagy kérdésével.

Sötétség, üres beszéd!
— fogja mosolyogva mon-
dani a majomeredet elvé-
nek ujkori bölcsé, akinek
nem kell Isten, sem erkölcs,

sem túlvilág.

Elfelejté a felvilágosult fő, hogy az emberi
logika számára egyformán megfejthetetlen a sem-
miből teremtés ténye és a semmiből kifejlődés
processzusa. Az emberi ész sem önmagától eredt
teremtő, sem önmagából kifejtett teremtményt
nem foghat föl.

Nekünk csak okozatok iránt van felfogó
tehetségünk; a végokot, vagyis az ok nélküli
okot, mi nem értjük.

Innét van, hogy míg az atheista vallja a
teremtő nélkül, addig a theista hiszi a teremtőt,
nem keresve az ő kikutathat-
lan eredetét.

Melyik hát az okosabb? Az-e, aki azt ál-
lítja, hogy vannak okozatok, tehát van végok
is; vagy az, aki azt vitatja, hogy csak okozatok
vannak, melyek maguk csinálták önmagukat?
Ez az a kérdés, amelyre még minden té-
nyezőt kibékítő feleletet nem adott senki

Hasztalan viszi csatába a több ezeréves
bölcselekedés okláncolatainak pattogó kartácsait;
hiába leskelődik a bacillusokat elemző büszke
ujkori bonc- és vegytan a milliószor nagyító
üveg megett. A lét, a teremtés, az élet titkai,
mint örök talányok, föllebbenthetlen sűrű fátyol
mögött rejtőzködve maradnak.

Az ész, a gondolkodás világa, nem hatja
át ezen hályog sötétjét.

De nemcsak eszé van az embernek, hanem
szíve is.

Amit észszel nem érthet meg, azt érzi szí-
vével.

Mint a sötétben kíségeti a hasznavehetlen
szemet a tapogató, úgy a gondolatok világá-
ban, ahol már az ész nem megbízható kalauz
kezd lenni, segélyére jön a téveterg embernek
a szív érzése.

Es amit a szillogizmusok útvesztőjében, az
okfűzések fogódzó láncai során meg nem talált,
azt a nagy mindenségben élő mindenhatóság
érzete, a legparányibb lény alkotásában mutat-
kozó tökély kiérettje vele.

Az Isten eszméjére volt, van és lesz min-
dig fektetve minden rendezett társadalom; az
ő nevére esküszik az első tisztviselőtől, a ki-
rálytól, az utolsó őrig mindenki. Igazságszol-
gáltatásunk ott, ahol a tárgyilagos bizonyítékok
előnynek, a feszületet fogja kézbe segítségül.
Az ő létében, eleven hatalmában való hit volt
eddig minden normális fejű embernek, társaság-
nak és államnak létalapja. Vele kezdünk és vé-
gézünk mindent; a szerelem fátyola, a családok
öröme és gyászja, a bölcső és koporsó, a szen-
vedélyek örök ágya, a temető, mind az ő nél-
külözhetlen létének, az ő megtagadhatlan min-
denhatóságának érezhető tanújele.

Ezért korunk kedvenc tévelygése között le-
hetetlen figyelembe nem venni azt a disharmó-
niát, melyet a lét nagy kérdései körül az el-
mélet és gyakorlat között tátongani látunk.

A szenvedélyek, a zseb és has szolgálatá-
ban állati érzékiségbe süllyedt erkölcs, csak
hogy a tetteiért való felelőség lelkiismereti for-
dulásait lerázhassa, divatos felvilágosultságot
szervelegve tagadja a sírontúli életet, hetykén
mondogatván, hogy még onnan nem jött visz-
sza senki.

Elfelelt az üres büszkeség, hogy éppen
azért, mert nem jött onnan vissza senki, úgy

kellene élni, hogy ha esetleg mégis van ott, az
ásón és kapán túl, az egy négyszög ölnyi ham-
veder mögött valami számunkérő szék-téle, hát
meg lehessen az előtt állani a szigorlatot. El-
felelt az öntelt hiúság, hogy az igazságos és
meghamisíthatlan erkölcsi elbíraltatás, egyenes
postulátuma észnek és szívnek egyaránt s hogy
erre a földön nincsen alkalom.

Oh emberek! Ha nincs többé élet a síron
túl, akkor is hirdessétek azt; mert a szívnek édes
álmodozni arról, amit az életben hasztalan ke-
res, az árny nélküli fényről, a hiánytalan bol-
dagságról.

Ne tagadjátok el azt a jót, amit ösztönse-
rűleg, majdnem öntudatlanul tesztek, a túlvilági
élet realitásának sejtelmét.

Hiszen ti Mindenszentek estéjén kijártok a
sírokhoz, melyek túlvilági remények nélkül
borzalmas hullatészkek; ti koszorút raktok a
keresztre vagy fejétra, mely pedig ama eszmény
nélkül csak babona.

Ti lukszust üztök a temetőben, valóságos
divatot csináltok a ravatal ornamentikájából;
ti szentelt gyertyákkal tüzdeltétek körül kedve-
seitek porait; ti izsóppal és olajméccsel árszt-
játok el ma a némaság birodalmát.

Hát mi ez? Nem tudjátok-e, mért teszi-
tek? Hisz ok nélkül csak nem teszitek.

Vagy szégyenlitek tetteiket? Akkor hagy-
játok föl vele.

Ime a ríkító ellentét teoriában és prak-
szisban; ime az erkölcsi ösztönnek érvényke-
dése az önmagával meghasonlott logika fölött.

Ime a kebel emberi nyelve, a tej méfisz-
tói gőgje fölött

Mikor majd megindul a levegő a harangok
legrázó versenysírásától; mikor a viaszok fojtó
füstje síri felfohályával kísérteties káprázatba
ejti a temetőbe járók szeméit; mikor a szív és
ész megint bódító tusát vív a lét és eredet
nagy problémáinak örök kételyei körül: gon-
dolkodjunk egy kicsit arról is, nincs-e valami
abban, hogy ezen kor azért oly önző, anyag-
elvi és olcsó éreány, mert nincs neki se Istene,
se hite, se idealizmusa. Sőt ami az utóbbiból
kiirhatatlanul megvan a szívében, azt ajakával
eltagadja; mert — elég botorul — inkább akar
lenni fölvilágosult, mint megelégedett, inkább
szeret okos lenni, mint boldog.

Szerencse, hogy az emberek mégis jobbak
mint elveik!

A szenteskedő nevelés.

A szenteskedő vagy pietistikus nevelés az ismer-
tebb téves nevelési rendszerek egyike, melynek elve:
„Az ember természeténél fogva rossz s megjavulásá-
nak kívülről kell jönnie.”

Ez elismeri, hogy az ember születése percétől
természeténél fogva teljesen rossz, de állítja, hogy a
megjavulásnak kívülről kell jönnie.

A pietistikus nevelés tehát a gyermeket úgy te-
kinti, mint a kibén — mondjuk örökösödés útján —
az erkölcsi hibák ha nem is kifejtődve, de csirájukban
meg vannak, a melyek azután a nevelés hiányával
naponként fejlődnek és annyira kiágazódnak, hogy
idővel az egész emberi természetet beárnyékolják.

Hogy pedig ezen tragikum előtérbe ne lépjen, a
nevelési gondozással hatnak rá.

De miként hatnak rá? Ez a kérdésnek
sarkpontja, melyről értekezni szándékozom.

Hát úgy, a mint éppen elveikben írva vagyon,
t. i. a megjavulásnak kívülről kell jönnie.

Tehát a nevelést úgy intézik, hogy annak ható
folyama a gyermeket kívülről támadja meg anélkül,
hogy az a gyermek benső világából indulna ki, anél-
kül, hogy a nevelés világa először a gyermek benső
sötétségét eloszlatná; mondok anélkül, hogy a neve-
lés először megtörné azon láncszemet, mely a gyer-
mek természetét a rosszhoz lekötve tartja.

Mondom, mellőzik ezen utat és felállítanak e helyett
száraz elvi szabályokat, melytől eltérni pillan-
tatig sem tudnak.

Es ezen száraz elvi szabályokkal elérik azt, amit
éppen elérni nem hisznek, t. i. a külső szenteskedő
álarcot, mely alatt a bűn lappangva, napról-napra
növekszik.

Majd az alábbi elbeszélésemben kiténik ez is!
Tagadhatatlan tehát az, hogy a pietistikus nevelés
a téves nevelési rendszerhez tartozik azért, mert hely-
telen nevelési elvet állít fel és ebből folyólag a neve-
lés-tudományt is megveti.

Nézzük most, hogy a pietistikus nevelés mily
fokozatosan érleli meg a gyermekben a szenteskedő
természetet s miként érleli meg a természetében rej-
lopás bűnéhez való hajlandóságát, mely annál is in-
kább szomorú, mert igaz történet.

Diákkoromban többekkel együtt N. családnál vol-
tam elszállásolva. Az új helyzet annál is inkább tet-
szett, mert „gazdám” egyik fia iskolatársam volt. A
megszokottság pajtáság fejlődött és mi jóbarátok
lettünk.

A fiú atyja, ki időközben elhalt, könnyelmű, le-
dér, kártyás, iszákos ember volt, ki „jó kedvében” nem
egyszer dülta fel a házi boldogságot. Neje, kit férje
nemtelen viselete elkésértett, gyermekei iránt nagyon
is túlszigorú, tagyos és határozott volt. Határozott
volt oly értelemben, hogy feltette magában gyerme-
két helyesen, jól nevelni, hogy az atya természetét és
szokását ne kövessék. A gondolat helyes volt, de a
kivitel nem sikerült. Jó keresztény volt, de rossz mu-
zikus. A neveléshez nem értett s túlszigorának, mond-
hatni szeretetlenségének fanyar gyümölcsét ma az
anya keserű könyvek közt emlegeti. S hogy célját az
„ő feltevése” szerint elérje, fia felett szigorú fegy-
elmet gyakorolt.

Minden gyermekies szabadságot elfojtott, minden
utat, a mely csak ártatlan játszásra is vezetett, elzárt,
nehogy, mint mondani szokta, „bitang” legyen. Ha mi pi-
prikatonáinkat az asztalon felállítottuk s kimondhatlan
gyönyörrel nevetgeltünk a babszem dobálása által sé-
rülést szenvedett „hőseink” megosonkításán: akkor az
anya vad lármaival a szegény fiút a másik szobába
küldte tanulni, nehogy — mint sokszor mondta —
„megbukjék”. És a fiú szomorodott szívvel takarodott
a „másik” szobába. De ott nem tanult, hanem vérző
szívvel pillantott amugy titkon az üveg függönye
alól a pajzánul mulató pajtásokra.

Ha mi úgy néha-néha szüleinktől egy-egy elté-
vedt garast kaptunk zsebpénzül, a fiú fájós szívvel
nézte, hogy mi a rajta vett gyümölcsön, árpacukron,
mily édesen nyalakodunk. Ekkor a fiú sirva könyör-
gött anyjától egy krajcárt. De ő megtagadta, mert
nem akarta, hogy a fia idővel „torkos és mértéktelen”
legyen.

Ha eljöttek az örömmel várt karácsonyi szent
ünnepek és mi valamely kávéház főpincéjétől 10 kraj-
cáron vett 31 kártyával „pompásan” mulattunk s paj-
zánul nevetünk, ha valaki a lyukas mogyorót „kinos
drukkolás” után birtokába vehette; akkor az anya a
levert, szomorú fiút abba a gyűlölt „másik” szobába
küldte — illően a szent ünnephez — imádkozni, ne-
hogy mint mondta, rászokjék a kártyára, idővel „kár-
tyás ember” legyen.

S ha mi rovarozás alkalmával a kedves emlékü
Ü . . . erdőben vig kedélyünköt felizgatva „szivá-
nyost” és „pandurost” játszottunk, hazajövetkor az
anya kegyelmet nem ismerő durva szigorral vérg
verte a már ekkor boszútól remegő fiút, hogy elfojtsa
benne a „tolvaj” tudatot. Pedig mi csak ártatlan já-
tékokat véltünk játszani.

Igy nevelkedett a fiú élet nélkül s mentől na-
gyobb lett, annál szigorúbb fegyelmet gyakorolt reá
a túlzásig vitt és észvezerkedés nélkül fegyelmző anya.

A fiú sokszor fájdalmasan panaszkodta el nekem
ez igazán szomorú helyzetét s láttam, hogy mily ne-
hezére esik a fiúnak, kit, hogy úgy ne mondjam, az
anya nevelői ügyetlensége tett azzá, a mi lett. En
megsajnáltam és igen sokszor megosztottam vele zseb-
pénzemet. Később azonban már nem fogadta el; nem
volt rá szüksége.

A fiú öntudatra jött! Szerzett ő magának pénzt;
de eleinte csak krajcárt, később bügért, aztán hatost.
Jutott cukorra, almára s ha anyja korán aludni ment,
az ablakon kiugrott s utánunk jött tánciskolába, szín-
háza. Költött, mert volt sokszor pénze, ha anyja
nem is adott neki; szerzett ő a tiz újjával. Így mul-
tak el hónapok, utánok az évek is.

A fiú nagyobb lett, vele nőtt az esze s még a
nem elítélendő „igények” is.

Az anya tudni sem akart arról, hogy a fiúnak
„már” cigarettára is van „szüksége”. Tiltják az is-
kolai törvények, meg hát mi lesz a gyermekből, (pe-
dig már kamasznak beillett) ha már most kezd szí-
varozni.

Hej pedig az a p . . . sziget meg a d . . . utcai
hid alatti üreg de sokat tudna mesélni!

A sok prédikáció, verés, pofon, koplaltatás, való-
ságos tohonyává, jámborrá, szenteskedővé (de csak
szinleg!), alamuszivá tette; hej! pedig beh sokszor
láttam, milyen furcsán villogott a szeme, ha pénzt
látott.

„A természet fejlődik” — mondja a közmondás.
Fiunkban is fejlődött e természet s vitte tökélyig.
Midőn már a képzőintézet padjait koptattuk, meglőpta
gazdám a s a pénzt egyszerűen elkártyázta. Az isko-
lában megbocsájtottak neki; de midőn reá egy pár
nappal azon családnál, hol mint magántanító műkö-
dött, ezüst- és aranyeműeket lopott, az iskolából ki-
zárták.

A fiút ekkor egy rokona irodájába vette, azt
hívén, hogy új körülmények közt meg fog változni s

még jó ember lehet. Csalódott. A fiu tetemes összeg pénzelt meglopta.

Később, midőn már B. községben mint segéd-tanító működtem, felkeresett. Sirva panaszkodott és megfogadta, hogy megjavul. Megsajnálta. Rongyos ruhájával cserébe álltam vele s elláttam kis utralóval is; de azért asztalomra feltörte, pár garasaimat elemelte s odább állott.

Később — mint hallottam — beállott katonának. Ott egy darabig jól viselte magát. Felvitte kezelő strázsamesterig. De egykor a rábizott pénzt kártyán „elkezelte”. Rokona kisegítette a hinárból. Kár volt; mert eddig már a megyeház börtönében is megfordult.

Ennyiből áll eme fiu története. Szomorú valóság ez. Tehát az anya nevelési rendszere nem volt jó.

Miért? — azért, mert bár elismerte, hogy a fiu az atya rossz természetét már bírja; tudta ugyan, hogy minden rossz kinövését növéseben akadályozni kell; de nem tudta, hogy miképen! Miképen kell a nevelés mesterségét kezelni.

Azt hitte, hogy külső hatással, presszióval a lélek rossz tulajdonságai legyőzhetőek, pedig csalatkozott, mert a külső hibákat lehet ugyan kívülről orvosolni, de ellenben a benső tulajdonok csak a benső világossággal ébreszthetőek jobb útra.

Mert ha a lelki hibákat külső fegyvellemmel akarjuk orvosolni, akkor a legjobb esetben szenteskedőt nyerünk, de csak egy rövid időig! — a kinek természetében lappang a bűn s mely idővel tért fog újni.

Példa erre szomorú történetünk, melyből láthatjuk, hogy a fiuból lett azért mégis: bitang, mértékelen, kártyás és tolvaj s mind ezzé a helytelen nevelési elvek tették.

És ezért sokkal szerencsésebben oldhatják meg a feladatukat a szülők, ha a nevelést pedagógiai szempontból fogják fel és ha iparkodnak az egyes gyermek gondolkodása, érzése és akaratára nemestőleg hatni, ha t. i. az anthropologia és pedagogia törvényei által engedik magukat vezetni. Es ennek alapján állítsa nevelési alapelveit a baj elhárítása céljából.

Ij. Jang Ferenc.

Hírek.

Őfelsége a magyar kir. honvédseregben tetteges állományú ezredessé a gyalogságnál ezabai Horváth Béla pacséri illetőségű alezredest; Tagányi Jánost, sokáig magunkénak vallott volt századosunkat, őrnagyii illetményekkel zászlóaljparancsnokká; Cziráky Sándort, az észak-bácskai 4-ik honvédszázalój I. oszt. századosát zászlóaljparancsnokká; Fesztl Rajmund II. oszt. honvédszázados I. oszt. századosá; Kolonics Jánost, az újvidéki 6. honvédszázalój hadnagyát főhadnaggyá; a honvéd orvosi tisztikarban tetteges állományú I. oszt. ezredorvosokká: dr. Feuer Nathánt és dr. Hock Józsefet; szabadságot állományú I. oszt. ezredorvosá dr. Tóth Miklós szabadságot állományú II. oszt. ezredorvos; a csendőrségnél: pásztori Pász tory Dénes zombori csendőrfőhadnagyot II. oszt. századosá nevezte ki.

Őfelsége által alapított és a József-műgyemtemhez kötött ösztöndíjjal, melynek javadalma évenként 300 arany forint, a magán- és családi alapítványok igazgatósága a f. évre Urszó Péter zombori illetőségű végzett főreálitanodai növendéknek, jelenleg I. éves műgyemtemi hallgatónak adományozta.

Tisza Kálmán belügyminiszter a gróf Károlyi Sándornak védnöksége alatt álló szegény beteggyermek egyesület érdekében a következő körrendeletet küldötte valamennyi törvényhatóságához: Budapest fővárosában szegény beteg gyermek egyesület alakult, melynek célja szegény beteg gyermekek ingyen gyógyítása, továbbá az egyesület által ellátott dajkák elhelyezése, végre szegény, teherben levő nők anyagi segélyezése által a gyermekek szerfelett nagymérvű halandóságát csökkenteni. Az egyesület tagjai férfiak és nők egyaránt lehetnek, még pedig alapítók, kik egyszer s mindenkorra 200 frtot, pártolók, kik 50 frtot és rendes tagok, kik évenként 3 frtot fizetnek. Mint-hogy a nevezett egyesület által kifizetett, valóban közérdekű cél megvalósításához a társadalom minden rétegének hozzájárulása felette kívánatos, felhívom, miszerint saját hatáskörében ezen egyesület iránt az érdeklődést előmozdítani sziveskedjék.

A zombori kir. törvényszék elnöke, Pilaszanovits Mátyás jogszigorlót, a zombori kir. törvényszékhez díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

A megyei központi választmány f. é. október hó 31-én szombaton, délelőtti 9 $\frac{1}{2}$ órakor, az alispáni hivatalban, a képviselő választók 1886. évben érvényes birandók névjegyzékének mikénti összeállítás iránti intézkedések elrendelése végett ülést tart.

A budapesti orsz. kiállításnak f. é. november hó 4-én délelőtti 11 órakor végbemenő berekesztése alkalmából az 50 százalékkal mérsékelt menettérti jegyek a m. kir. vasutak összes állomásain f. é. okt. 31-től kezdve nov. 4-én déli 12 óráig minden nap, még pedig sors- és beléptijegyek nélkül fognak kiadani.

Számos kereskedő és iparos panaszt tett nálunk amiatt, hogy immár a napok rövidültével a levélhordók a délután 3 órakor fölülre érkező szállítványokat csak másnap 8-9 órakor, vagy még későbbben kézbesítik s így azok 18 órát vagyis $\frac{3}{4}$ napot itt a póstán vesztegetnek, ahelyett, hogy rögtön kihordva lehetővé tennék még az nap estig a válasz megadását. Ezen panasznak jogos és méltányos tartalmához szó nem férhet; azonban többszöri felszólásunkhoz képest most sem hallgathatjuk el azt a körülményt, hogy a postafőnök úr, a jelenlegi szolgáló személyzet mellett ezen kívánságnak eleget tehesse. Egyelőre talán úgy lehetne a nagyobb bajt kissébbé tenni; hogy a levélhordók délelőtti csak egyszer menének szét, kihordván az éjjeli vonalok szállítványait, másodsor pedig csak délután 4 óra felé vinnék szét a közbenső küldeményeket. Ezen csekély reform már lehetetlené tenné a mostani 18 óras késedelmeket s legfőképpen egy mozgó egyént követelne a ki Szabadkái eléje menne a délelőtti vonatnak s annak tartalmát idejővet rendezné, hogy azzal a levélhordók minél előbb kiindulhassanak. Hitünk szerint így le-

hetne a postaigazgatósághoz készülő kérvényt tárgyaltanná tenni.

Dr. Eremin György megyei árvaszéki ülnök ezen állásáról önkényesen lemondott és gyakorló ügyvédi minőségben áttelepszik Palánkára, ahol mint egykori kedvelt szolgabíró a járás népe bizonyosan sűrűn fogja fölkeresni.

A vámiletekeknek eszűtben történő fizetésénél vagy biztosításánál, a törvény értelmében szedendő aranyárkelet pótlék, 1885. évi november hó huszonöt (25) százalékban állapították meg.

Arverés. Zarubszky Gyula szilbási lakos 2579 frtra b. ingatl. nov. 14. Palánka.

Beküldetett. Interpelláció a népkör elnökségéhez. A „Bácska” tavali évfolyamában olvastam, hogy a helybeli népkör a Rókus temetőben nyugvó szabadsághősök sírjára dízes emlékköveket szándékozik felállítani s erre nézve már is tekintélyes összeg gyűlt egybe. Azóta nem az összeg hovatartásáról, sem annak további gyűjtéséről mit sem hallottam. Elég szegény Zombor város magyar érzelmi polgáira nézve, hogy azt a helyet, ahol szabadságharcunkért küzdő apáink drága hamvai porlanak, emlékkő sem jelöli. Egy oly kis község, aminő R. Militics, idegen ajkú hazafias közönsége egy ismeretlen szabadságharcosnak drága emléket állított s a mi hőseink sírdombján körö és bógános díszlik (?). Zombor város magyarjainak legdemokratikusabb kultúregylete a „Népkör”, melynek nem egy tagja küzdötte végig a függetlenségi harcot; miért nem mozog, ha már megpendítette az eszmét? Talán a telen át elő lehetne teremtani a még hiányzó összeget s a jövő évi márt. 15-én le lehetne ünnepélyesen lepezni? Ha már kezdeményezője volt a „Népkör” ilyen hazafias eszmének, folytassa tovább a megkezdett munkát, ne álljon meg fél úton; mert a multon való lelkesülés mindig egy szebb jövő biztos záloga. Filakusz.

Reiter Oszkár torontálmegeyi számvévo, zombori földink f. hó 21-én esküdött örök hűséget Szojónovits Botka Sarolta úrnőnek N.-Beeskereken.

A pénzügyminiszter az egyenes adók 1886. évre vonatkozó kivetésének megindítása tárgyában, a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatósági közigazgatási bizottsághoz és kir. adófelügyelőhöz. Az egyenes adók 1886. évre vonatkozó kivetésének alapjául szolgáló előmunkálatok és tárgyalások megindításának időpontja immár bekövetkezett. A mult évi október 28-án 66,497. sz. a. kelt körrendeletben megtettem az adókivetés gyors és alapos eszközésének biztosítására szükséges intézkedéseket, melyek közt első helyen áll „az adókivétési munkálatoknak terv és időszertüri beosztása.” E célból kijelöltem és kifizetem azon határidőket, melyekben az adókivétel jogvédelme és tárgyak az illető adókivétel felek által bevallandók. Megállapítottam szintén azon munkatervet, melyet az adókivetés eszközésére nézve, az arra hivatott községi (városi) és kir. pénzügyi közegeknek szem előtt tartani és követni kell. Kifizetem azon határidőket, melyek alatt az egyes adónemekben elért kivétési eredményekről szóló összesítéseket, a királyi adófelügyelők a királyi pénzügyminiszterium adó és jövedéki számvivőségéhez beterjeszteni kötelesek. Most tehát, midőn a jövő 1886. évi egyenes adókivétési munkálatok haladéknélküli megindítását ezennel elrendelem, elegendőnek tartom az illetőket említett körrendelet tartalmára és az abban megállapított munkatervre utalni. Minden kir. adófelügyelő azon intézkedésekről, melyeket jelen rendelet alapján az 1886. évi adókivetés megindítása iránt tett, a közigazgatási bizottságnak tüzetes jelentést tegyen s ezen jelentés másolatát hozzájáruljon. A törvényhatósági közigazgatási bizottságtól egész bizottsággal elvárom, hogy a királyi adófelügyelőt és a községi közegeket az egyenes adók kivétele körül teendő teljesítésénél erélyesen támogattai s az adófelügyelőnek indokolt előterjesztésére a munkálatok gyors és alapos keresztülvitelének akadályait elhárítam fogják.

Arverések. Bauer János 2836 frtra becs. ingatlanai nov. 6. B.-Almás. Dörr János 3872 frtra b. ingóságai okt. 30. Kula.

Dr. Schröder Gyula, körmenői járásorvos, e hó 17-én vette oltárhoz Zentán Ebersz Gizella kisaszonny, Lóth Kálmán elhunyt költőnek rokonát.

A kuria büntető tanácsa egyik legújabb ítéletében kimondta, hogy: aki a lopott dolgot az orgazdától tudva örökségképp megszerzi, orgazdaságot követel.

A m. kir. államvasutak hivatalnokai már közelebb egyenruhát kapnak. A közmunka- és közlekedési miniszterium ebellei rendelete s napokban fog kiadni s az intézet tisztviselőit az egyenruhának a magánéletben való viselésére is kötelezni fogja. Az egyenruha formára nézve a tengerészeti tisztek egyenruhájához fog hasonlítani.

Üngár József ómorovici lakos házába e hó 14-én ismeretlen tettes belopózott s ott az eszűt szekrény két üvegtábláját gyémánttal kivágvá, abból nagy mennyiségű eszűt evoszköz, egy nagy vastag, gyémántokkal kirakott karperecet, egy nehéz eszűt cukortartót s két tajtékpipát ellopott.

A m. kir. pénzügyminiszter a magyar állami birtokon megyékben alakított telepítések szervezéséről és fejlődéséről az országgyűlésnek a következőkben tett jelentést: A felső puszta Kulán telepített, s már megalakult Gyulafalva község telepeseinek kiosztott 500 telep közül 442 belsőség, a fennmaradt 58 beltelek és 484 kültelek pedig a telepeseinek haszonbérbe adatott. Az ekként oda telepített 442 családnál felépítette házat 266 család 54.822 frt értékben. A beltelekkel ellátott telepések közül tehát 176 család házaik még 1884. évben nem építette fel, újabb időben azonban néhány ház újlag felépült. 58 telepszám még kiosztatlan. A telep erősítése céljából 1884. évi szept. hóban megengedtetett, hogy a felső gyulafalvi teleppel az alsó puszta-kulai további telepítés beszüntetessék és az alsó Gyulafalvára szánt területek egy része, mintegy 200 hold bérleti föld, a mostani haszonbér, esetleg megváltási ár mellett a települőknek átadassék, hogy ugyanazon területből felső Gyulafalva községnek szintén a fennálló váltáság ár vagy haszonbér fizetése mellett 500 hold legelő adassék, és hogy 8 holdnyi terület téglavető helyül a váltáság ár mellett kihaszítassék. Örvedetes tudomásul szolgál, hogy a kalocsai érsek-bibornok ő eminen-

tiaja Gyulafalva telepítvényes községben templomot és felekezeti népiskolát szándékozik alapítani és építeni. A mennyiben a népiskolában 4 tanító fogna alkalmaztatni a kinstár mindegyiknek 10-10 kataszter hold földiletményt fog engedélyezni, s hogy némi iskolai alap teremtessek, megengedtem, hogy már most a bibornok ő eminentiaja által e telepítvénybe kiküldött ideiglenes tanító részére kiadott 10 holdi felül, további 30 hold már most kihaszítassék, ennek jövedelme azonban a jóságigazgatóság ellenőrzése mellett kezelendő. Az italmérsi jog jövedelme is a községnek engedtetett át. Temető helyül 3 hold adatott. A Metkovits és Keréktyi puszták telepítési ügye folyamatosan van; — eddigél 50 gajdobrai, 33 molidóri, 9 obrováci lakos, vagyis 92 települő fogadtattott be, kiknek telephelyeik kiosztattak és kikkel a belsőségek iránti szerződések megkötöttek. Ezek közül mintegy 50 telepes az építkezést foganatban vette és ebből 35 épület teljesen felépült. Van még 308 kiosztatlan telephely, melyekre eddigél jogosultak nem találtattak; miután azonban ezen telephelyekre is molidóri és tóbai lakosok legközelebb jelentkeznek — kik a településre jogosultak — remélhetőleg a metkovits-keréktyi puszták telepítési ügye még ez év őszén befejezetik. A telepítendő község helye és határa a jóváhagyott terv szerint mérnökileg kiköveketetett.

A jövedéki ügyekben hozott bírói ítéletek gyorsabb végrehajtása céljából a pénzügyminiszter fülhatalmazta a pénzügyigazgatóságokat, hogy a bírói ítéletekben kimondott fogásbüntetéseknek foganatosítását a végrehajtás mellőzésével hatáskörükben olyan esetekben is szorgalmazhassák, ha az elítél fél nem egészen vagyontalan és a bírságösszeg 100 forintot meg nem halad.

A palánkai önkéntes tűzoltóegylet ünnepélyen felülizettek a következők: Juhász Gyula 10 kr, Mezey Károly 40 kr, Ruzmann Henrik 40 kr, Scultéthly Kornél 40 kr, Nagy Dezső 40 kr, Zsigmond Gyula 40 kr, Mezey Zsigmond 40 kr, Sorok Gyula 40 kr, Steinitz Sándor 30 kr, dr. Potnecsek János 40 kr, Michelsz János 40 kr, Nagy István 3 frt 30 kr, Kramberger József 50 kr, Paracetich János 20 kr, Dominits Sándor 40 kr, Bernheim Sándor 40 kr, Szlávi János 40 kr, Iklódy Károly 50 kr, dr. Kovács I. 40 kr, Nityin János 40 kr, Eisenhut Fülöp 50 kr, Báder Adolf 50 kr, Lederer Gábor 30 kr, N. N. 40 kr, Klein Ferenc 40 kr, Hipp Miklós 1 frt 40 kr, Michelsz Imre 40 kr, Rosenstock 50 kr, Kohn Manó 50 kr, Gromon Dzsó ur ömeltósága 50 frt, Paracetich Félix ur ömeltósága 5 frt, Harlikovits Károly 50 kr, N. N. 50 kr, N. N. 40 kr, N. N. 40 kr, Schöner József 40 kr, Steinitz 5 kr, Rosenstock Viktor 40 kr, Pfaff Fülöp 20 kr, Ernst 50 kr, Friedrich Sándor 1 frt, Lindenmayr Gyula 40 kr, Marczikity Koszta 80 kr, Leszher Alajos 40 kr, Mihajlovits I. 20 kr, dr. Szommer Antal 1 frt 20 kr, ifj. Paulovits Márton 50 kr, Unlyarik Imre 1 frt 40 kr, özv. Schwarzrné 40 kr, Payerle János 1 frt 80 kr, Lang János 40 kr, Winkler Károly 40 kr, Nagy Mihály 1 frt, dr. Hipp Antal 1 frt 50 kr, Tillinger Sándor 2 frt, továbbá Nagy István 1 frt 20 kr, Stein Lipót 1 frt, Mezey Károly 50 kr, Michelsz Károly 50 kr, N. N. 50 kr, Michelsz Imre 50 kr és Nagy István 80 kr. A tiszta jövedelem a roppant költségek dacára is az 500 frtot felülhaladja, a mi eléggé bizonyítja a népiünnepély sikerültét és a n. é. közönségnek e jótékony célú egylet iránti jó indulatát, s hogy tűzoltóink ezt valóban megérdemlik, azt hiszem, vitatni nem kell.

Vásárok a megyében november hóban: Almáson 22-én. — Bajmokon 11-én. — Bezdánban 19-én. — Ó-Futtakon 7-én. — Martonoson 7-én. — Ó-Morovicán az első hétfőn. — Petrovácon 11-én. — Petrovszellón 7-ikét megelőző hétfőn. — Temerinben 22-én. — Zentán 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban 25-én.

A postahajók menetrendje: A Dunán: 1885. évi november hó 1-től kezdve további: intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre: kedden, csütörtökön és vasárnapon 11 órakor délelőtt. Lefelé: Bezdánból Orsovára: szerdán, pénteken és vasárnapon 5 órakor reggel. Bezdán, 1885. évi október havában. Az ügy-nökség. — A Tiszán: Lefelé: Szegedről Zimonyba vasárnap és csütörtökön 7 órakor reggel. Szegedről Titelre vasárnapon, kedden, csütörtökön és pénteken 7 órakor reggel. Fölfelé: Zimonyból Szegedre hétfőn és pénteken 2 órakor délután. Titelről Szegedre vasárnapon, hétfőn, szerdán és pénteken 8 órakor este Török-Becséig. Török-Becséről Szegedre hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton 5 órakor reggel.

A folyó hó 29-én Melykúton megejtett választás alkalmával Lajthay Ferenc szótöbbséggel községi jegyzőnek megválasztott.

A zombori kiállítási bizottság feloszlása. A kiállítási végrehajtó bizottsága e hó 27-én megtartotta zárulását, a melyben a rendelkezésére állott 547 frt 16 kr. segélyösszegekből a zombori kiállítóknak 243 frt, a hódásági kiállítóknak 100 frt, a cservenkai kiállítóknak 100 frt, a kulai kiállítóknak 35 frt, a verbászi, bresztováci és bezdániaknak 16 frt és a kernyaiaknak és sztapáriaknak 36 frtot szavazott meg és e segélyösszegeket az illetőknek postai uton nyomban el is küldötte. A bizottság összes szállítási, távirati és postai költségei 17 frt 16 krt tettek ki. A kiállítási bizottság kéri saját érdekében a kiállítókat, hogy az országos bizottság által kibocsátott „körlevél” értelmében mielőbb eljárni sziveskedjenek. Az országos kiállítás alkalmával a zombori kiállítási kerület következő kiállítóit lettek kitüntette: A kerétszeti és szállószeti csoportban Gözer Vitus (Zombor) nagyban termelésért; a gyümölcsészeti osztályban: Zombor városa és Gözer Vitus (Zombor); az állati termények csoportjában: Csuka Mihály (Cservenka) versenyképességért, Knefli Péter (Cservenka) jó munkáért, Jakobb József (Bresztovác) versenyképességért, dr. Wagner Frigyes (Cservenka) versenyképességért; a vas- és témpár csoportban: Marek Ferdinand (Apatin) versenyképesség és kitünő munkáért; Raichl Nándor (Apatin) kosárkötő, jurytag, versenyen kívül; a bőripari csoportban: Reiter Antal timár (Parabuty) jó munkáért; Stoltz Ferenc szíjgyártó (Cservenka) szép munkáért; a fonó- és szövőipari csoportban: özv. Schmidt Erzsébet és fia Reiszner Alajos (Zombor) jó munkáért, Bácsér János kötélverő (Zombor) jó munkáért, Stand Lajos takácsmester (Cservenka) jó munkáért, Wilmann

Mátyás Vincemunkás munkás zsef (munka a zen János Dörncsopozás és ne csopoanny remi kir. és Sznyés A vélsabb sztán vezett. titün nek o kora vagy tetre ségét lójáb sével kanca éves. száros kedő ismer vittek 4 drb selyen vékon posztó á 2 frt, 1 éves 20 fr havan 8-án lopták kanca 7 éve egy 3 bal 1 2 1/2 é végre hátsó bori férjé lálása tolonc haja fé ruház hibás. 11-én szürke induit mely nap 6 2 dr ellopt jobb kancá h. b. ismer kr. eg 4 frt, meghá vában is cse kaszn szoms tudta kaszn Miska csak Azut Tamás nyilat lése s szerett dig cs zához szokny ám, há há ni a ki bizony. 13-án tendős maga Ha va sikerült ez a t öreg S

Mátyás (Hodság) jó munkáért, Gerresch János és Vince harisnyakötők (Zombor) versenyképesség és jó munkáért, Husvéth István ruhafestő (Zombor) szép munkáért; a ruházatiipar csoportban Schmitzer József (Bezdan) jó munkáért, Wolf Bernát (Kula) jó munkáért, Werner testvérek (Hodság) jó munkáért; a zenészi csoportban kiállított tamburákért Bosnyák János (Zombor) jó munkáért; a gépipari csoportban: Dörner András (Kernya) jó munkáért; a házi ipar csoportban: Filakovics Katalin szép munka és jó ízlésért, Kovacsics Krisztina (Zombor) jó munka és nemzeti motívumok érvényesítéséért; az oktatási csoportban: a zombori állami főgymnasium. Mindannyian a kiállítási nagy érmet kapták. Közreműködői érdemmel ki lettek tüntetve: Dobák Béla kir. ügyész (Zombor) a fogházi ipar jeles vezetéséért és Sugár Károly (Apatin, kir. erdőhivatal) kitűnő tenyésztésért. — Zombor, 1885. évi október hó 27-én. A végrehajtó bizottság.

Ó Felsége a király okt. 13-án kelt legmagasabb elhatározásával Goldscharek József esperes és szanisicsi plébános urnak a Háj-Szent-Lőrincről nevezett címzetes prépostságot adományozni méltóztott. Ritkán találkozik a legfelsőbb kegyelmi tény a kitüntetett egyházi és világi ismerőseinek s tisztelőinek oly egyhangú örömeivel, mint jelenleg. A 70 éves kora dacára romlatlan munkaerőben, oltárnál és zöld vagy fehér asztalnál egyaránt kedves, vig és szeretetteljes lelkesnek e kitüntetéshez a megye értelmiségének osztatlan rokonszenvével gratulálunk.

Rendőri hírek.

Sztuparszky István glozsáni lakos zárt istállójából f. hó 7-8-ra menő éjjel az ajtónak kifeszítésével egy 14 markos, 5 éves, bélyegtelen sötétsárga kanca, hoka, hát. j. lába kесе, és egy 14 markos, 5 éves, bélyegtelen sötétsárga mén, csillagos homlokú, szárcsaorru és két hátulsó lába kесе lovat elloptak.

Baugartner Lipót bogojevai lakos s kereskedő üzlet helyiségét folyó hó 6-7. közti éjjelen eddig ismeretlen tettesek kirabolván — következő tárgyakat vittek el: 15 drb kazimir fekete nyakkendő, közülök 4 drb á 4 frt és 11 drb á 2 frt 53 kr, 6 drb színes selyem nyakkendő á 14 frt, egy vég 64 méter fehér vékony gyolcsot, méterje 32 kr, 50 drb különböző színű posztó kendőt á 1 frt 59 kr, 10 drb színes tibet kendőt á 2 frt 20 kr, 12 drb nagy színes tibet kendőt á 5 frt, 1 tuocat kiállítási zsebkendőt á 10 kr, 1 liter 20 éves finom (szilvórium) pálinkát 1 frt 50 kr, körülbelül 20 frt készpénzt váltópénzben és végül 5 frotot érő havanna szivart.

Hock Mihály szántovai lakos kárára f. hó 8-án zártan istállójából a következő leírású lovakat lopták el ismeretlen tettesek. Egy 7 éves, világos, pejkanca, csillagos, hátsó bal lába kесе, bélyegtelen, egy 7 éves, setét pejkanca, kis csillaggal, bélyegtelen, egy 3 éves, pej, csödör, csillagos, szárcsa orru, hátsó bal lába kесе, jobb oldalán Ó. P. I. bélyeggel egy 2½ éves, setét pej, csödör, csillagos, bélyegtelen és végre egy 1½ éves, világos pej, csödör, kis csillaggal, hátsó lába kесе, bélyegtelen, összesen 450 frt értékben.

Sztojásits szül. Bozsanov Vojvodits Anka zombori lakos, 42 éves, gör. kel., vallásu, földműves, férjétől 30 frtnak eltolvajlása után megszökött, feltalálása után vele levő 9 éves leányával együtt vissza toloncolandó. Termete közep, arca hosszús, szeme fekete, haja fekete, különös ismertető jelei: homlokán szemölcs, ruházata pórias, a kis leány himlőhelyes, balszeme kissé hibás.

Miriczki Uros moholi lakos udvarából f. hó 11-én este egy 4 éves, pej, kanca, csillagos és egy 4 éves, szürke mén, bélyegtelen és jegytelen lovat elveszték.

Gomboson f. hó 2-án egy teljes feloszlásnak indult férfi hulla fogatott ki a Dunából, a hulla szeméyleírása s ruházata, miután az — már több hónap óta volt vízben, — megállapítható nem volt.

Erni József csébi lakos kárára f. hó 4-én este 2 drb lovat ismeretlen tettesek zártan istállójából elloptak és pedig 1 drb 13 éves, 14½ markos, hátsó jobb felén CS. bélyegű, jobb szemére vak, sötét pej, kancát 100 frt értékben és 1 drb 4 éves, 14 markos h. b. c. G. L. bélyegű sárga kancát 120 frt értékben.

Szorg János szivaci lakos utcai szobájából ismeretlen tettesek 1 dunyhát, 3 vánkost, 56 frt 50 kr. egy ágyterítőt és mellényt 5 frt, 2 női szoknyát 4 frt, összesen 65 frt 50 kr. értékben elloptak.

TEMETÉS A PUSZTÁN.

— Ugy biz a! — A szegény Igyártó Miska meghalt, pedig még csak 28 esztendő volt, a legjavában. — Ott nőtt fel a lángi uradalomban, az apja is eselőd volt a grófnál.

A télen szerezte a nyavalyáját, mikor az őrsi kasznárt vasvillával kergette ki a pusztából egész a szomszéd határig, azért a csekélységért, mert nem tudta eléggé elfogadható okokkal igazolni (t. i. a kasznár) azt, hogy mit keres ő esti 9 órakor az Igyártó Miska házában, mikor a menyecske egyedül van otthon.

No hát akkor megfázott szegény Miska, mert csak úgy főveg nélkül cselekedte meg azt a sportot. Azután meg a bánat is emésztette, legalább Szpirtyó Tamásné erősíti, hogy hallotta Miskától azon őszinte nyilatkozatot, miszerint az ő élete, az ő (Miska) becsülése szerint, nem ér egy ütet taplót. . . . Hogy nem szerette volna a felesége az a híres Maczó Zsófi, pedig csak három év előtt vitte az Igyártó Miska házhoz négy vázson ingét, gombos pruszlikját, rászászoknyáját, deli vörös kendőjét, pillangós cipőjét. Az ám, három éve mult a farsangban, hogy asszony. De hát nincsen-e elég példány az asszonyok között olyan, a ki három nap alatt is megújja a férjét? . . . De bizony van. No hát ez is volt az egyik nyavalyája.

. . . Csak az lett mindennek vége, hogy április 13-án megcsókolta a kis fiát, azt a kedves két esztendő gyereket, aztán befordult a fal felé, többet a maga emberségéből nem is fordult kifelé, — meghalt. Ha valamit erősen föltesz az ember magában, az végre sikerül, ő pedig olyan szándékkal volt, hogy itt hagyja ezt a télen sáros, nyáron poros világot. Tanu rá az öreg Szpirtyóné.

— No hát „temetés“ lesz a pusztán, ami esemény. Ritkán vizitel erre a halál a 15—20 családát képező cseléd népség között, mintha kicsinyelve mondaná reájok: „mire megyek veletek szegények?“ A grófnál meg az is szépen el van rendezve, mint az ebéd vagy oszonna ideje. Saját családi közsényében hal meg mindenik, mert örökben száll át a jeles úri családban, mint az ezüstnemű, vagy a festmények, vagy a jószág.

Tehát Igyártó Miska ki van terítve. Két mosószekeken van végigfektetve, két szekér oldal, az betérítve durva lepedővel, azon fekszik a Miska. Igaz, hogy a mult héten azokon a „szekeroldalakon“ trágyát hordtak, de hát mi az ember is, ha egyszer meghal?

Ott fekszik szemeit lehunyva, hallgatagon, a kis ujját sem bírná most fölemelni az őrsi kasznár ellen. Nem lát, nem hall, mert ha hallaná a Zsófi felesége öbégatását, a mint fejére kulesolva kezét végig jaggat a szálláson: bizonynal odaszólna neki, hogy „ugyan ne csinálj olyan nagy patáliát, fáj is a neked, hogy én meghaltam, te cudar!“ Bizony megmondaná neki, csak hogy nem szól, mert a halottak igen okosan viselik magukat és nagyon csendes társalkodók.

A felszer alatt az öreg András a „fáragó ember“, (amilyen van minden szálláson) szoktatja engedelmességre a deszka szálakat, koporsót készítvén belőlük. El-el csóválja deres fejét, hogy még a Miskának is ő szabja ki az utolsó lakhelyét, ő, aki már a 73-at tapossa. Talán már úgy járt ő vele a halál, mint a debreceni vén kofával, hogy t. i. elfeledkezett aóla. Ó lássa.

A népség apraja-nagyja elindul „halott-nézni“. Zsófi úgy játszik előttük, mint egy teátrista; rá-rá borul halottja szívére, meg a keblére, siratva, zokogva végig csokolgatja. És nincs aki megszólítaná s megkérdené tőle, hogy „te citra lélek nem volt módodonban ezt cselekedni (hogy kebelére borulj) addig, amíg élt?“ A kis gyerek, a két éves fiúcska csak bámul, nem tudja mire vélni, hogy miért jön hegyibéjük az egész pusztá? Néha meg-megrantja anyja szoknyáját, de az most el van foglalva szerepével, majd egy-egy percre nagy sirást kezd, hanem irgalmas szívű asszonyok rögtön hazudnak neki valamit, amiért elhagyja; azután a Bodri kutyával akad sürgős elintéznivalója, aki olyan értelmes kutya pófával járkal a terítő körül és alatt, talán mélyebben is érzi a veszteséget, mint Zsófi. — A kis két éves fiú megfogja fülét s mintha értenék egymást, olyan szépen eltársalognak együtt azon az ártikulátlán gyerek-nyelven.

A közönség pedig visszafójtott lélegzettel mind a halottra néz, hogy hátha megmozdulna, mint ahogy a Munkácsi képén minden szem a Krisztusra van szegezve.

Estére összejönnek a férfiak is, „virrasztanak“. Elénekelgetik a „Te benned biztunk“-at, meg a „Haragodnak nagy voltában“-t; ez a keresztényen felebaráti cselekedet pedig pálinkaívás nélkül meg nem történhetik. Ugy van az rendén parasztembereknél, hogy minden hagyatékából legelőször a zsidó vegye ki a részét.

Másnapra az öreg András is összetákolta a hajóját, mely Igyártó Miskát szállítja. Biz az elég durva, testetlen koporsó (de magunktól kikerül), hanem azért szénnel igen pompásan rá lehet pingálni, hogy: eltt 28 éveket.

Délután kocsit küldetik az egyházi személyekért. Jó lovat vannak az uradalomnak, úgy kirepítik a papot meg a kántort, mint a semmit, — a kocsis mondásaként.

Lábujjhegyre ágaskodva lesik a pusztán, hogy jönnek-e már s mikor megérkeznek, legelőször is szabadságot állománybeli kutyák rohannak a kocsit elé, egyáltalán nem viseltetve kellő tisztelettel a belső emberek iránt; a népség pedig törli magát mind, hogy kezet csokolhasson, ritkán jut papot látniok. A kántor azzal vet véget a dolognak, hogy három műsá-fával együtt keményen énekre gyujt:

„Szomorú a halál a gyarló embernek,
Halál tövisétől mindenkét rettegnek,
Kiváltképen a kik világnak örülnek
Nehez életüktől megválni ezeknek.“

Igaz ugyan, hogy a „kiváltképen“ kezdetű sor kiváltképen nem illik Igyártó Miskára, de hát a kántorok gyakran fején találják a szegyet.

A három műsáfi nem egészen igaz járásban levő hangokon ugyan, de annál nagyobb buzgalommal fújja. Zsiga kántor méltóságának érzetében szájának — mint hogy a kellelénél több — ilyenkor csak a felét szokta használni és pedig úgy panyókára vetve. Méltóságának érzetében mondom, mert a temetésen a halott után a kántor az első személy, kire annyi szem hallgat és annyi száj néz.

Maczó Zsófi úgy rá-rá veti magát a koporsóra, mint a nyári vihar a kölesre; göresösen magragadja a fedelét s bő könnye omol. Hátha mégis igazán fáj neki a veszteség, hiszen úgy sir, mint a zápor. Ki tudja?! Sakespere azt mondja, hogy: „ha asszonyi könny teherbe ejtené a földet, annak minden cseppjéből egy krokodil születnék“ (Othello).

A pap lemorzsolja a halotti könyörgést, aztán elmondja — ki tudja hányadikszor — azon orációját, melynek címe „fiatal családapa felett“. Ezek mind igen közönséges dolgok, ezek hallatára még a keserűség nem vet nagyobb hullámokat, hanem jön a kántor, az aztán teszi. Olyan bucsúztatót csap, hogy az ott hallgató jegenyefa is sirna, ha tudna. Mikor elkezd, hogy: „Számatalan keserű könnyeknek sűrű záporait hullatják zokogva a mi bánatos szemeink borús telegeinek sötét árnyékai“ stb. ekkor, mint valami kommandóra mindenki a szeméhez viszi kötényét, a kinek nincs olyan, hát az az öklével támadja meg a saját szeméit.

A kis árva Igyártó csak bámul, hanem egyszer a parádés kocsis Vicája — olyan két éves buksi — elkezdi körmeivel kapargatni a koporsót; a kis árva Igyártó úgy fogja fel a dolgot, hogy ez vakmerő birtokháborítás, fölemeli bamba kövér kezét s arcába üt a parádés kocsis Vicájának, mire az elkezdi a sirást a legfelső skálán. Persze vannak, a kik ezt mind a kántor bucsúztatója hatásának tulajdonítják.

Azután elindulnak, az egyetlen pusztai harang (mert az is van) siró csilingelése mellett kiviszik

Igyártó Miskát az akácfák alá, a hol aztán „Nincs már szívem félelmére“ sat.

Maczó Zsófi már csak úgy csukladoz, fejét hol a jobb vállára, hol a balra veti. Egészen erőt vett rajta a szomorúság, hanem azért nem felejt el kendőjét és vizitkáját megigazgatni. Haza jövet a kis árva elég rosszul választva meg az időpontot, kenyeret kér az anyjától. Kérelmét sirással is súlyosbítja. Mire az anya végig veri a kicsinykét, hogy: „ne, egyél; ne, kenyér; ne, sirj“. — A fertelmes tigris, hát szerette ez, sajnálta ez az urát?!

Nem csoda, ha a férfi ilyenek után haza jön a sírból s mint az Arany János szép románcában azt mondja:

„Temetőben csendes az én házam.
Jobb neki ott én velem egy házban;
Oda viszem karon fogva
Magammal,
Magammal;
Ne bánjon így senki az én
Fiammal!“

Kajabusz.

Halottak napján.

Kijöttem én is, elvonulva messze,
Hová nem jut a zokogók keserve;
Leültem ottan egy kis árva dombra,
Egy vén szomorú fűz fölém hajolva . . .

Ki mondaná e tuskót itt keresztnek?
Ki nyugszik itt lenn, aggastyán-e, gyermek?
De mit kérdem? Mindegy ő már nyugodhat,
S legboldogabbak, kik már lenn nyugodnak.

Áldott a föld, mert benne lelnék ágyat,
Kik elfaradtak és pihenni vágnak;
Megtvetve mindig, csak feküdj bejé,
És soha többé meg nem virrad éje.

Ez édes nyugtot, ezt a puha fészket,
Te adod nekünk, rettegett enyészet.
És nincs halandó, a ki el nem érte,
Ne kéne csak úgy megszenvedni érte!

Még kis idő és én is ide térek,
Sorsüldözött koldus, nyomorú féreg;
Ez ócska éltet csak keresztül tengem;
Nincs kit siratnom s nem siratnak engem.

Völgyi Gusztáv.

Fritser Antal barátomnak.

Visszhang „Annuskához“.

Ne fájjon úgy, hogy elvesztetted őt,
Ki szivednek legdrágább kincse volt;
Ne fájjon, hogy kit angyalként imádtál:
Szerelmével más férfíhez hajolt.
Oltárt emeltél fényeset neki;
S lerombolád ádáz kezekkel azt;
Ó megsiratja százszor ezt a vétkét:
Neked szerelmed új rózsát fakaszt.

Ne fájjon úgy, hogy elvesztetted őt,
Nem érdemelte hő szerelmedet . . .
Nem ő, ki néked boldogságot ígért,
S esküt, szerelmet oly hamar feledt.
Ha bár átkod nem is kíséri őt,
Föl kel szívében majd a néma vád:
És elhagyott magános perciben
Könyezve gondol — hidd — sokszor reád.

Ne fájjon úgy, hogy elvesztetted őt,
Türdd békivel a saigó mély sebet,
Amely most fáj, mely kebled égeti,
Idővel majd meggyógyul, beheged . . .
Türdd csendesen, mert hogyha elpanaszlod
Hogy hűtlensége mily fájó neked:
Szánó mosoly, vagy gúnykacaj kísér,
S ez még vérzőbbé tenné a sebet.

Ne fájjon úgy, hogy elvesztetted őt,
Ki szivednek legdrágább kincse volt
Ne fájjon, hogy kit angyalként imádtál,
Szerelmével más férfíhez hajolt.
Majd meglátod még visszatér tehozzád . . .
S könnyel szemében kér bocsánatot;
S mi voltál? — akkor látja meg, ha mindent
Feledve, vétkét megbocsáthatod.

Bolváry Géza.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor

HIRDETÉSEK.

Irnok kerestetik.

Alulírott jegyzőnél egy másod irnoki vagy gyakornoki állomás betöltendő 5 frt havi fizetés és teljes ellátás mellett, ágynemű nélkül.

A hivatalos nyelven kívül a német és szerb nyelv bírása kívánatik.

Ezen állásra pályázók felszerelt leveleikkel vagy személyesen forduljanak alulírotthoz.

Az állomás azonnal elfoglalható.
Obrovácon, 1885. október 15.

Mallin Károly,
jegyző.

Vendéglő-megnyitási hirdetemény.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségével tisztelettel tudatni, miszerint a zombori szerb olvasókör (Csitaonica) házában levő

vendéglőt

bérbe vettem és ugyanazt **vasárnap november hó 1-én** ünnepélyesen megnyitom. Jó étkek és italok, valamint pontos szolgálattal gondoskodtam.

A megnyitási ünnepélyhez a n. é. közönséget meghívja

Wuics Jócó
vendéglős.

THEODOROVITS SZÁVA

Zomborban
főutca Drakulits-féle házában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy e napokban kaptam

őszi idényre legujabb divatú **női jaquetteket** és **esőköpenygeket**, ép úgy

téli idényre **női kabátokat** és **köpenyeket**, gyapot, selyem és selyem-bársony kelméből a legujabb divat szerint.

Férfi öltönyök számára **kelméket**. Elfogadok **megrendeléseket férfi ruhák** készítésére. 5-3

Férfi- és gyermekkalapok, fehérműek, nyakkendők, esernyők, pálcák és piperecikkek, mind a legujabb divat szerint, finom és csinos kiállításban a legutányosabb árakon kaphatók.

Nagy raktár

valódi érc- és ércutánzatú fakoporsók-ból minden nagyságban és diszitással.

Sírkoszorúk érc- és művirágokból.

Ugyanott egy gyakornok felvétetik.

Lóeladás.

Méltóságos báró Rédl Lajos urnak rasztinai majorjában — Gákova mellett — **folyó évi november hó 8-án reggeli 9 órakor 11 drb** számfeletti anya- és kocsiló fog árverésen eladatni.

Neszmirák Ferenc,

3-1 urad. kasznár.

Bérleti hirdetemény.

Mohol község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonához tartozó s a külső nagy járáson fekvő 800, úgy a belsőből 300 lánynyi (pr 2200 □ öl) közlegelő 5, illetve 2 lánccs részletekben, 10 - 10 frtnyi kikiáltási ár mellett **f. 1885. évi november hó 3-án** s következő napokon a helyszínen megtartandó árverés útján szántás alá egy évre bérbe fog kiadatni. Megjegyztetik hogy az árveréskor lánconként 5 frt azonnal, a többi 1885. évi december hó 31-én fizetendő.

Kelt Moholon, 1885. évi október hó 22.

2-2

Az előljáróság.

256. szám.
1885.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai tekintetes kir. járásbíróóság 4225. számú végzése által a szántóval kir. kinest. uradalom végrehajtató javára Illés György és Jeszarik Antal ellen 201 frt tőke, ennek 1885. évi június hó 19. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 27 frt 45 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 460 frt 48 kr-ra becsült szoba butorok, koci, ló és 250 liter borból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 9202/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Deutova község-házánál leendő eszközzésére **1885-ik évi november hó 6-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Baján, 1885. évi október hó 21-én.

Radány Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

407. sz.
bv. 1885.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gödöllői tek. kir. járásbíróóság 3109. számú végzése által Schwarez Sámuelnek javára Vimpfen Irma volt gödöllői, jelenleg dorozslói lakos ellen 370 frt tőke s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 425 frtra becsült ezüst evőeszközök, lószerszám és 1 bikából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3296/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Dorozslón alperesné lakásán leendő eszközzésére **1885. évi november hó 11-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1885. évi október hó 20-án.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó.

255. szám.
1885.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai tekintetes kir. járásbíróóság 4226. számú végzése által a szántóval kir. kinestári uradalom végrehajtató javára Illés György és neje, úgy Szloboda István ellen 151 frt 5 kr. tőke, ennek 1885. évi június hó 19. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 45 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 800 frtra becsült lábas jószág és gazdasági szerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 9201/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Deutova község-házánál leendő eszközzésére **1885 ik évi november hó 6-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Baján, 1885. évi október hó 21. é.

Radány Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetemény.

A hódásághy kir. járásbíróóság 2758./p. 1885. sz. végzése folytán alólírott zárgondnok részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a vajszkai uradalmi társaságnál Literaty Ödön és a kulai takarékpénztár által zár és mások által le- és felülfoglalt kukorica termés 100 méter mázsánként **f. évi nov. hó 4-én d. e. 10 órakor Vajszkán** készpénzfizetés mellett fog eladatni.

Azonban, ha oly ajánlkozó találkozik ki az egész kukorica mennyiségét a mostani piac árának megfelelőleg venni hajlandó, zárt ajánlat az árverés megkezdéséig beadható és a termés becsértéke után számitandó 10% bánatpénz leteendő léssen.

Vevő a megvett kukoricát azonnal átvenni és a vételár a hódásághy kir. járásbíróóságnál letétbe helyezés végett az átvételkor lefizetni tartozik.

Kikiáltási ára métermázsánként a közönséges kukoricának 2 frt cinquantinnak pedig 2 frt 55 kr. o. é. Kelt Vajszkán, 1885. évi október hó 20-án.

2-2

Miháilovits Mihály,
zárgondnok.

2275. szám.
1885.

Árverési hirdetemény.

Alólírt Ó-Morovica község Előljárósága által ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonához tartozó vadászati jog 1886. évi január hó 1-től 6 évre, ugyszinte az országos és hetivásárokoni hely- és kapupénz-szedési joga 1886. évi január hó 1-től egy évre **folyó évi november hó 25-én délelőtti 10 órakor** a község-házánál tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a község-házánál a hivatalos órák alatt mindennap megtekinthetők.

Kelt Ó Morovicán, 1885. okt. 24.

Kunszabó Antal,
jegyző.

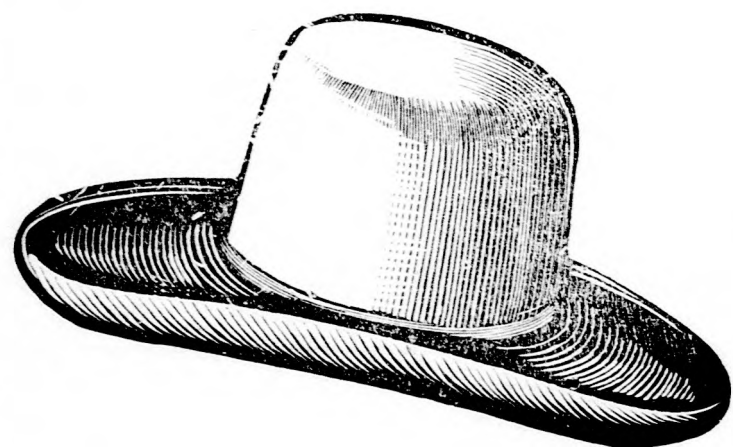
Varjas Sándor,
2-2 biró.

Üzletmegnyitási hirdetemény.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Kaufmann Simon özvegye cég alatt fennállott

**kalap-, bunda-, nyersárúk s női-divatárúk-
raktárát**

árverési uton megvettem s sokkal gazdagabb felszerelésben saját cégem **SCHÄFER FÜLÖP**

alatt tovább vezetendem.

Azon célból, hogy a helybeli mélyen tisztelt, valamint a n. é. vidéki közönséggel élénk üzleti összeköttetésbe léphessek, elhatároztam két hó alatt az összes raktáron levő **uri- és gyermek-kalapokat, sapkákat, uri- és női-bundákat, esőköpenyeket, rotundákat, mantille-ok és jacket-eket, valamint mindennemű cipőáruimat** 30% -al a teljes áron alul adni el.

Szigorú szoliditás lesz főcélom. Sógornóm özv. Kaufmanné lesz szives az eddigi vevőkörökkel megismertetni.

Ezen főntebb jelzett üzlet mellett ujonan megrendelt s a divatnak megfelelő árukkal is rendelkezni fogok, melyek a rendes folyó árak mellett bocsáttatnak áruba.

A n. é. közönség szives látogatásait kikérve, maradtam

Zomborban, 1885. október havában

kiváló tisztelettel

Schäfer Fülöp,
ezelőtt kalapkereskedő Külán.